

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/42/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013201006
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8013201006.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa: A., bytom H., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15.januára 2014, č.k. 2Sd/94/2013-17, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 15.januára 2014, č.k. 2Sd/94/2013-17, p o t v r d z u j e .

II. Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom súdu z 15.januára 2014, č.k. 2Sd/94/2013-17, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 11.septembra 2013 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 65, § 274, § 112 a § 82 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.461/2003 Z.z.“) navrhovateľovi od 24.júna 2010 (tri roky spätne od podania žiadosti) priznala starobný dôchodok v sume 80,70 € mesačne a súčasne ho zvýšila (valorizovala) v súlade s opatreniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny za roky 2011, 2012 a 2013 (naposledy na 96,20 € mesačne. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek podľa § 65 ods.2 a § 274 zákona č.461/2003 Z.z. dňom XX.apríla 2008, kedy dovŕšil vek 55 rokov. Navrhovateľovi bol od 01.12.2005 priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č.328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.328/2002 Z.z.“) za dobu služby príslušníka Policajného zboru SR (ďalej len „policajt“), hodnotenú v rozsahu od 01.10.1972 do

30.09.1974 (základná vojenská služba), a doby od 16.08.1975 do 30.12.2005, z toho od 16.08.1975 do 31.12.1999 v I.kategórii funkcií, celkovo v rozsahu 32 rokov a 237 dní. Z uvedeného dôvodu suma starobného dôchodku 583,80 €, vypočítaná podľa zákona č.461/2003 Z.z. za všetky doby poistenia vrátane dôb služby policajta (13488 dní = 36,9535 roka), bola v súlade s čl.33 ods.2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č.128 (ďalej len „dohovor“) krátená o sumu 505,54344897 eura, zodpovedajúcu rozdielu tejto sumy a pomernej sumy starobného dôchodku, určenej podľa pomeru doby ukončených rokov služby príslušníka Policajného zboru SR k celkovej dobe všetkých hodnotených dôb (pomer 32 rokov /36,9535 roka) na 78,30 € mesačne, zvýšená podľa § 82 zákona č.461/2003 Z.z. o 3,05%, teda o 2,40 € na 80,70 € mesačne od 24.06.2010. Obdobným spôsobom zistená výška pomernej časti starobného dôchodku, vypočítaná podľa zákona č.100/1988 Zb., bola nižšia (118,80 € mesačne).

Navrhovateľ sa opravným prostriedkom domáhal zrušenia rozhodnutia odporkyne. Namietal, že odporkyňa zrejme zamenila ustanovenia § 112 a § 293 zákona č.461/2003 Z.z.. Keďže vykonával službu policajta zaradenú do I. kategórie funkcií, vznikol mu nárok na prepočet pomernej výšky starobného dôchodku z tohto titulu podľa zákona č.100/988 Zb. Na pojednávaní krajského súdu spresnil, že rozhodnutie odporkyne je v rozpore s ustanovením § 293z v spojení s § 65 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že po preskúmaní dávkového spisu a preskúmaného rozhodnutia mal preukázať, že odporkyňa zohľadnila skutočnosť, že navrhovateľ vykonával službu policajta v I. kategórii funkcií a vykonala porovnávaci výpočet výšky starobného dôchodku aj podľa zákona č.100/1988 Zb. a starobný dôchodok priznala navrhovateľovi vo vyššej sume, zistenej podľa zákona č.461/2003 Z.z.. Rozhodnutie odporkyne považoval za súladné so zákonom a preto ho potvrdil. Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že krajský súd sa vôbec nezaoberal správnosťou postupu pri výpočte starobného dôchodku. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Nebolo sporné, že navrhovateľ vykonával službu policajta v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Taktiež nebolo sporné, že nárok na starobný dôchodok podľa zákona č.461/2003 Z.z. navrhovateľovi vznikol dovŕšením dôchodkového veku 55 rokov [§ 65 ods.2, v spojení s § 274 zákona č.461/2003 Z.z., v spojení s § 94 ods.1 a § 132 ods.1 písm. a) zákona č.100/1988 Zb.], teda dňom XX.04.2008 a že pri určení výšky starobného dôchodku bolo potrebné postupovať podľa čl.33 ods.2 dohovoru č.128.

Navrhovateľ žiadosťou o starobný dôchodok z 24.06.2013 žiadal o jeho priznanie od 24.06.2010.

V zmysle § 112 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. starobný dôchodok ako dávku dôchodkového poistenia možno priznať najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku. Nepochybila preto odporkyňa, keď starobný dôchodok navrhovateľovi priznala od 24.06.2010.

Navrhovateľ sa domáhal uplatnenia ustanovenia § 293z v spojení s § 65 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z.

Podľa § 293z zákona č.461/2003 Z.z., ak nárok na dôchodkovú dávku vznikol pred 1. januárom 2008, podmienky nároku na dôchodkovú dávku sa posudzujú a jej suma sa určuje aj po 31. decembri 2007 podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 65 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2007 poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2008 poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek až dňa XX.04.2008, teda po 31.12.2007. Z toho dôvodu v jeho prípade neprichádza do úvahy postup podľa § 293z zákona č.461/2003 Z.z. Výška starobného dôchodku navrhovateľa bola odvodená od pomeru celkovej doby poistenia, ktorú získal tak vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia podľa zákona č.461/2003 Z.z. ako aj v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia podľa zákona č.328/2002 Z.z. v rozsahu 36,935 roka; je teda zrejmé, že navrhovateľ by splnil podmienky ustanovené v § 65 ods.1 zákona, či už v znení účinnom do 31.12.2007, alebo v znení účinnom od 01.01.2008. Odvolací súd preto námietku voči nepoužitiu ustanovenia § 293z zákona č.461/2003 Z.z. nepovažoval za dôvodnú.

Z rozhodnutia odporkyne vyplýva, že výšku priemerného osobného mzdového bodu navrhovateľa (1,7126) určila v súlade s § 293au ods.1 v spojení s § 63 ods.3 písm. g) zákona č.461/2003 Z.z.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že jeho bývalý kolega má vyšší dôchodok, táto jeho námietka nie je dôvodná, lebo výška starobného dôchodku sa posudzuje u každého poistenca samostatne a je odvodená od rôznych dôb trvania poistenia ako aj rôznych vymeriavacích základov poistencov v tom - ktorom období, ktoré ovplyvňujú výšku osobného mzdového bodu a priemerného osobného mzdového bodu; vplyv na výšku dôchodku môže mať aj dĺžka obdobia výkonu služby policajta, okolnosť, že inému poistencovi vznikol nárok na dôchodok skôr, prípadne že bol dôchodkovo poistený aj po vzniku nároku na dôchodok (po dovŕšení dôchodkového veku). Súd pritom nie je oprávnený posudzovať výšku dôchodku iného poistenca; v preskúmvacom konaní smie preskúmať len konkrétne, opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie.

Podľa § 274 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

V zmysle § 274 ods.2 zákona č.461/2003 Z.z. suma starobného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

Z preskúmvaného rozhodnutia odporkyne a výpočtov založených v jej dávkovom vyplýva, že výšku starobného dôchodku, vypočítanú podľa zákona č.100/1988 Zb. odvodila od priemerného mesačného zárobku 135,00 eur, zisteného z piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období posledných desiatich kalendárnych rokov pred vznikom nároku, teda za roky 2005, 2000, 2004, 2002 a 2003 v súlade s § 12, ods.1, 3 písm. a) a ods.4, 6 a 7 zákona č.100/1988 Zb., teda z redukovaného priemerného mesačného zárobku. Takto zistená základná suma starobného dôchodku vo výške 118,80 € (88% zo 135 €) je nižšia, ako základná suma starobného dôchodku, zistená podľa zákona č.461/2003 Z.z.

Za nedôvodnú preto odvolací súd považoval aj námietku navrhovateľa, že odporkyňa nevykonala prepočet jeho dôchodku podľa predpisov účinných do 31.decembra 2003, teda podľa zákona č.100/1988 Zb.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods.3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v súlade s § 246c ods.1 O.s.p., v spojení s § 224 ods.1, § 250l ods.2 a § 250k ods.1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok